

MAT497 Dönüşümler ve Geometrilere 2. Quiz Sınav Cevap Anahtarı(09.01.2023)

1.) Afin dönüşümlerin kümesi \mathcal{A} olmak üzere

$$A_1 \dots \begin{cases} x' = ax + by + m \\ y' = cx + dy + n \end{cases}$$

ve

$$A_2 \dots \begin{cases} x'' = A x' + B y' + M \\ y'' = C x' + D y' + N \end{cases}$$

iki afin dönüşüm olsun. $A_2 A_1$ nin bir afin dönüşüm olduğunu gösteriniz(50 P.).

Çözüm: $A_1, A_2 \in \mathcal{A}$ için $A_2 A_1 \in \mathcal{A}$ olduğunu göstermeliyiz.

$$A_2 A_1 \dots \begin{cases} x'' = A(ax + by + m) + B(cx + dy + n) + M \\ y'' = C(ax + by + m) + D(cx + dy + n) + N \end{cases}$$

$$\Rightarrow A_2 A_1 \dots \begin{cases} x'' = \frac{a_1}{c_1} x + \frac{b_1}{d_1} y + \frac{m_1}{n_1} \\ y'' = \frac{a_1}{c_1} x + \frac{b_1}{d_1} y + \frac{m_1}{n_1} \end{cases}$$

$$\Rightarrow A_2 A_1 \dots \begin{cases} x'' = a_1 x + b_1 y + m_1 \\ y'' = c_1 x + d_1 y + n_1 \end{cases}$$

bulunur. Acaba $\Delta = \begin{vmatrix} a_1 & b_1 \\ c_1 & d_1 \end{vmatrix} \neq 0$ mıdır ?

$$A_1 \in \mathcal{A} \text{ olduğundan } \Delta_1 = \begin{vmatrix} a & b \\ c & d \end{vmatrix} = ad - bc \neq 0,$$

$$A_2 \in \mathcal{A} \text{ olduğundan } \Delta_2 = \begin{vmatrix} A & B \\ C & D \end{vmatrix} = AD - BC \neq 0 \text{ dir.}$$

$$\Delta = \begin{vmatrix} a_1 & b_1 \\ c_1 & d_1 \end{vmatrix} = a_1 \cdot d_1 - b_1 \cdot c_1 = (aA + cB)(bC + dD) - (bA + dB)(aC + cD)$$

$$\Rightarrow \Delta = abAC + adAD + bcBC + cdBD - abAC - bcAD - adBC - cdBD$$

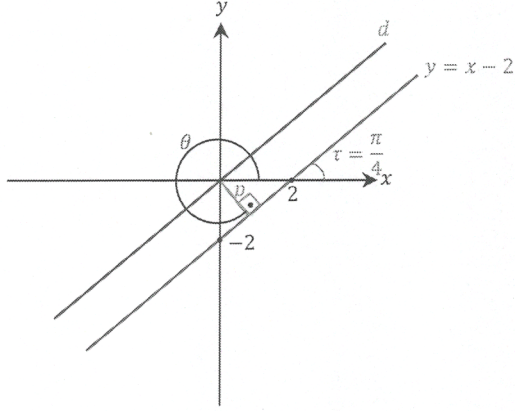
$$\Rightarrow \Delta = ad(AD - BC) - bc(AD - BC)$$

$$\Rightarrow \Delta = \underbrace{(AD - BC)}_{\neq 0} \underbrace{(ad - bc)}_{\neq 0} \neq 0$$

dir. O halde $A_2 A_1 \in \mathcal{A}$ dir.

2.) $y = x - 2$ doğrusuna göre yansımanın denklemini bulunuz. Bu yansıma altında $(x - 3)^2 + (y - 1)^2 = 1$ geometrik şeklin resmini bulunuz(50 P.).

Çözüm: $y = x - 2 \Rightarrow \tan \tau = 1 \Rightarrow \tau = \frac{\pi}{4}$ dir. $\theta = 2\pi - \frac{\pi}{4} = \frac{7\pi}{4}$ dir.

Not: (x_0, y_0) noktasının $ax + by + c = 0$ doğrusuna uzaklığı $\frac{|ax_0 + by_0 + c|}{\sqrt{a^2 + b^2}}$ dir.

$x - y - 2 = 0$, $(x_0, y_0) = (0, 0)$ dan $a = 1, b = -1, c = -2$,

$$p = \frac{|1 \cdot 0 + (-1) \cdot 0 - 2|}{\sqrt{1+1}} = \frac{2}{\sqrt{2}} = \sqrt{2} \text{ dir.}$$

Orijinden geçmeyen herhangi bir doğruya göre yansıma denkleminin

$$R \dots \begin{cases} x' = x \cos 2\tau + y \sin 2\tau + 2p \cdot \cos \theta \\ y' = x \sin 2\tau - y \cos 2\tau + 2p \cdot \sin \theta \end{cases}$$

olduğunu biliyoruz. Bu denklemde $\tau = \frac{\pi}{4}, p = \sqrt{2}, \theta = \frac{7\pi}{4}$ değerleri yerlerine yazılırsa

$$R \dots \begin{cases} x' = y + 2 \cdot \sqrt{2} \cdot \left(\frac{2}{\sqrt{2}}\right) \\ y' = x + 2 \cdot \sqrt{2} \cdot \left(-\frac{2}{\sqrt{2}}\right) \end{cases} \Rightarrow R \dots \begin{cases} x' = y + 2 \\ y' = x - 2 \end{cases} \Rightarrow R^{-1} \dots \begin{cases} x = y' + 2 \\ y = x' - 2 \end{cases}$$

bulunur.

$$\begin{aligned} (x - 3)^2 + (y - 1)^2 = 1 &\Rightarrow (y' + 2 - 3)^2 + (x' - 2 - 1)^2 = 1 \\ &\Rightarrow (y' - 1)^2 + (x' - 3)^2 = 1 \end{aligned}$$

Not: $(x - 3)^2 + (y - 1)^2 = 1$ çemberinin merkezi olan $(3, 1)$ noktası $y = x - 2$ doğrusu üzerinde olduğundan bu çemberin resmi kendisidir.